

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	2540 Біологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	091 Біологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2540
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кушакова Ірина Валеріївна, Шелюк Юлія Святославівна, Косенко Катерина Валеріївна, Гончаренко Віталій Іванович (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	09.03.2023 р. – 11.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-02/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8_4.pdf

Програма візиту експертної групи <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-03/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B8.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня складова ОПП містить обов'язкові освітні компоненти, що відповідають професійним інтересам здобувачів, сприяють їх підготовці як фахівців. Реалізується можливість побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Університет виділяє кошти на розвиток та підтримку матеріально-технічної бази, підтримує ініціативи викладачів щодо розширення можливостей співпраці з іншими установами. Інтернаціоналізація діяльності ЗВО відповідає стратегії та загальноуніверситетській політиці закладу. Навчальний процес за ОПП відбувається в поєднанні з науковими дослідженнями здобувачів. Перспективи розвитку ОПП визначаються поставленими цілями, які відповідають запитам суспільства на якісну підготовку фахівців здатних для виконання професійних завдань та обов'язків інноваційного характеру, формуванні компетентностей, практичних навичок потрібних для успішної самореалізації здобувачів в суспільстві. За результатами акредитаційної експертизи освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності: В (1-6, 8-9 критерії) та А (7 критерій).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОПП відповідає “Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія”, враховує тенденції розвитку спеціальності і регіональний контекст. Освітня програма забезпечує досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти. Обов'язкові ОК забезпечують у сукупності досягнення програмних результатів навчання. ОПП є структурованою, ОК логічно поєднанні. Навчальні плани враховують вимогу щодо кількості кредитів на вибірковій дисципліні згідно законодавства. Практична підготовка відповідає вимогам стандарту. Наявний високий рівень матеріально-технічного забезпечення лабораторій в яких реалізуються ОПП та розвинута інфраструктура, наявне цифровізоване навчально-методичне забезпечення з безоплатним доступом для учасників освітнього процесу. Позитивними практиками є використання столу віртуальної системи анатомічної візуалізації для реалізації ОК 15 ОП, наявність Інституційного репозитарію, агробіостанції, ботанічного саду, бази практик та відпочинку «Гарт». Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення освітньої програми сприяє досягненню визначених ОПП цілей та програмних результатів. Функціонує система матеріального заохочення та активне залучення здобувачів до соціальних практик.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Доцільно активізувати міжнародну академічну мобільність, зокрема здобувачів освіти в рамках програми Еразмус, сприяти своєчасному проходженню підвищення кваліфікації НПП, сприяти підвищенню публікаційної активності НПП, зокрема у фахових виданнях (доц. Данильчук-Терещук Т. Я. реалізовує чотири підпункти пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, зокрема підпункт 1 «наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection», проте окремі публікації не можуть бути зараховані, оскільки не належать до фахових згідно (Studia Polsko-Ukrainske, Збірник наукових праць за матеріалами XI Міжнародної наукової конференції в Мюнхені; Дивослово), доц. Троцюк А.М. не можуть бути зараховані досягнення підпунктів 3 (навчально-методичний посібник «Англійська мова за професійним спрямуванням для студентів спеціальностей «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа») і 4 (навчально-методична розробка «English for Mathematicians») п. 38 Ліцензійних умов, оскільки ці досягнення не відповідають цілям та ПР ОПП «Біологія» та інше). Запропонувати заходи щодо підвищення фахової майстерності викладачів та стажувань за кордоном і в інших наукових установах і ЗВО України. Оскільки, доцент Троцюк А. упродовж 2018-2022 рр. пройшла підвищення кваліфікації обсягом 69 годин, доц. Голуб В. – 30 годин. Доцільно розрізняти поняття моніторингу ОПП та її перегляду. При створенні ОПП потрібно оприлюднити проект ОПП та посилити вимоги щодо формальних процедур, пов'язаних з реалізацією ОПП, зокрема конкретизувати процедури фіксування та врахування пропозицій здобувачів, роботодавців, академічного персоналу та інших груп стейкхолдерів освітньої програми «Біологія».

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма «Біологія» має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти, які закріплені у «Стратегії розвитку ВНУ імені Лесі Українки на 2020-2024 роки» (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-04/Strategy_VNU.pdf), що передбачає «формування високоосвіченої, національно свідомої, чесною, небайдужою, творчою особистості, здатної незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства». Візія Волинського національного університету імені Лесі Українки передбачає бути університетом, в якому навчальний процес зорієнтовано на якість освіти; навчальні програми побудовані на принципах “case study” і мають обов’язкове фундаментальне академічне ядро, передбачають вивчення англійської мови (на рівні B2) і виховання лідерів. Дана ОПП сприяє реалізації ЗВО його місії і в цілому створює умови для підготовки біолога, здатного до виконання кваліфікованих лабораторних досліджень біологічного спрямування. У результаті аналізу змісту стратегічних завдань та цілей, окреслених у Стратегії, спілкування ЕГ з керівництвом і менеджментом ЗВО, визначено, що ОПП має чітко сформульовані цілі, які корелюються з місією і стратегією ЗВО та досягаються в процесі реалізації ОПП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами аналізу ОПП, інтерв’ювання з гарантом та стейкхолдерами з’ясовано, що до формування (перегляду) ОПП 2022 р. (її цілей, змісту та програмних результатів навчання) долучались розробники Теплюк В.С., Козачук Н.С., Сухомлін К.Б., Фіщук О.С., Зінченко О.П., (викладачі факультету біології та лісового господарства), Захарчук Г.А. (представник роботодавців Волинський обласний центр з гідрометеорології), Микитин С. В. (здобувачка освіти). Документальне підтвердження участі інших стейкхолдерів не надано (дод. доказ 1). У 2022 р. робоча група отримала рецензії-відгуки на ОПП Лихач Є. А., директорки Державної установи «Волинська обласна фітосанітарна лабораторія», та Денисенко Л. П., директорки комунального підприємства «Луцький зоопарк». Проекту ОПП 2022 для обговорення у вільному доступі не виявлено (<https://vnu.edu.ua/uk/hromadske-obhovorennya>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОПП передбачає програмні результати навчання з урахуванням сучасних тенденцій розвитку спеціальності: розв’язання спеціалізованих задач у біології, вирішення практичних проблем у процесі навчання та професійної діяльності, застосування загальнонаукових та спеціальних підходів та методів біології. ОПП враховує сучасні тенденції ринку праці через потребу у формуванні високоосвіченої, національно свідомої особистості, яка здатна до продукування інноваційних ідей, науково-дослідницької діяльності відповідно до загальнонаціональних і європейських пріоритетів, Мета ОПП реалізується через досягнення програмних результатів навчання. Тенденції розвитку спеціальності реалізуються ПРН 1, 2, 5-8, 19, 23, сучасні вимоги ринку праці – ПРН 3, 4, 9-18, 20-22, 24. Розробники використали аналогічний досвід вітчизняних ОПП: Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Регіональний аспект забезпечує ОК 7 (Творчий феномен Лесі Українки), ОК 13, 14 (окремі теми) та ОК 36, ОК 37, ОК 38 де вивчається видове різноманіття біоти Волині та розглядаються регіональні проблеми. ОПП враховує тенденції розвитку спеціальності і відповідає “Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія”.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія наявний. Програмні результати навчання за ОПП «Біологія» повністю відповідають стандарту. Встановлено, що дана ОП відповідає вимогам 6 рівня Національної рамки

кваліфікацій (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>). ОК ОПП загалом забезпечують досягнення програмних результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивною практикою є врахування регіонального контексту. Регіональний аспект забезпечує ОК 7 (Творчий феномен Лесі Українки), ОК 13 (Зоологія), ОК 14 (Ботаніка) (окремі теми) та ОК 36, ОК 37, ОК 38 де вивчається видове різноманіття біоти Волині та розглядаються регіональні проблеми. ОПП враховує тенденції розвитку спеціальності і відповідає “Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Залучення до перегляду ОПП у 2022 році стейкхолдерів відбувалося формально, пропозицій щодо ОПП від них не надходило (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-02/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%2011.docx.pdf>). Протоколів засідання робочої групи щодо підтвердження участі інших стейкхолдерів не надано (дод. доказ 1). Доцільно активізувати роботу із різними групами стейкхолдерів та реально їх залучати до перегляду ОПП та моніторингу освітнього процесу, вдосконалити процедуру формування ОПП та їх перегляду. Доцільно розрізнити поняття моніторингу ОПП та її перегляду. При створенні ОПП потрібно оприлюднити проєкт ОПП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП відповідає “Стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія”, враховує тенденції розвитку спеціальності і регіональний контекст. Освітня програма забезпечує досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти. Підкритерій загалом за критерієм відповідність рівню відповідності В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ перевірено навчальний план (2022) і ОПП і з'ясовано, що загальний обсяг ОПП становить 240 кредитів ЄКТС (обов'язкові компоненти – 180, вибіркові – 60). Кількість вибіркових дисциплін відповідає вимогам законодавства (стаття 5 Закону України «Про вищу освіту»). В ОПП кількість кредитів практичної підготовки становить 24 кредитів ЄКТС з мінімальною кількістю 24 кредитів згідно стандарту, тому в частині практичної підготовки ОПП відповідає стандарту. ОПП містить актуальні дисципліни, які забезпечують набуття необхідних загальних, спеціальних компетентностей та програмних результатів навчання.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП має класичну структуру. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему і в цілому дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія. Послідовність вивчення ОК враховує базові гуманітарні дисципліни (ОК 1-ОК 4, ОК 7, ОК 9, ОК 10) у циклі загальної підготовки, які сприятимуть формуванню у здобувачів загальнолюдських, національних, громадянських, культурних, індивідуальних цінностей та дотриманню морально-етичних норм поведінки і спілкування. Зв'язки біології і суміжних наук забезпечують ОК 8, ОК 12, ОК 29, ОК 30. Цикл професійної підготовки забезпечують ОК 13-ОК 28,

ОК 31-ОК 33. Вони надають знання щодо будови, функцій, процесів життєдіяльності, розвитку і систематики живих організмів різних рівнів організації, їх взаємодії між собою та з елементами навколишнього середовища, структурних і функціональних особливостей біологічних систем і підтримання їх гомеостазу, а також статистичної обробки і впровадження новітніх технологій. Особливістю ОПП є ОК 33 (Біогеографія). ОК 34 (лише 2 кредити ЄКТС) забезпечує використання набутих знань у науково-дослідній роботі (дод. доказ 11.). Структурно-логічну схему ОПП завершує атестаційний екзамен, який дозволяє узагальнити та систематизувати отримані знання, вміння, навички та компетентності, які є необхідними для вирішення професійних завдань. Низка ОК мають менше ніж 3 кредити ЄКТС (ОК 6, ОК 7, ОК 34 по 2 кредити, ОК 40-лише один кредит). З ОПП 2022 року вилучено ОК латинська мова, яка реалізовувалася в ОПП 2017 р.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Усі освітні компоненти за своїм змістом відповідають предметній області спеціальності 091-Біологія. Усі програмні результати навчання забезпечуються нормативними освітніми компонентами ОПП. Так, з метою формування задекларованих в ОПП «Біологія» фахових компетентностей, котрі відповідають предметній області, визначено відповідні освітні компоненти як обов'язкового блоку ОК 13-ОК 28, ОК 31-ОК 34., так і підсилені вибірковими ОК. Спеціальні (фахові) компетентності СК 01 - СК 10 відповідають стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія та предметній області спеціальності. СК 04 передбачає використання математичних методів для опрацювання результатів наукових досліджень і реалізується ОК 26.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Інструментами формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів за даною ОПП є вибіркові дисципліни, тематика кваліфікаційних робіт. ОПП та навчальний план містить дисципліни вільного вибору. В ОПП дотриманий відсоток індивідуального вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством (25 відсотків, 60 кредитів ЄКТС). Навчальним планом передбачено дисципліни вільного вибору студента циклу професійної та практичної підготовки та дисципліни вільного вибору студента. Обрання здобувачами вибіркових дисциплін регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/dmnhd>); Положенням про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору (блоку дисциплін вільного вибору) у СНУ імені Лесі Українки (<https://tinyurl.com/u26wu4wx>)» Вибір дисциплін здійснюється через систему автоматизованого запису.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОПП та навчальний план передбачають практичну підготовку в обсязі 24 кредитів ЄКТС, серед яких різні види практики. Навчальні (ОК 36-39) і виробнича практики (ОК 35) забезпечують оволодіння сучасними методиками дослідження живих організмів і біологічних систем різного рівня організації та специфікою роботи з біологічним обладнанням. Практична підготовка здобувачів освіти забезпечується через навчальну комплексну (зоолого-ботанічну) практику (8 кредитів), навчальну практику з ботаніки (4 кредити), навчальну практику з зоології (4 кредити), навчальну практику з фізіології людини і тварин (4 кредити) та виробничу практику (4 кредити). У цілому компетентності, набуття яких передбачено проходженням практик, орієнтовані на професійну діяльність здобувачів і розширення знань з біології. Порядок організації, проведення та звітування про результати практик визначається «Положенням про проведення практики здобувачів ВНУ імені Лесі Українки (<http://surl.li/dreoo>), силабусах практик і реалізуються на основі договорів із базами практик (див. додатковий доказ 9) Загалом кількість кредитів на практичну підготовку відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОПП «Біологія» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж всього періоду навчання через реалізацію освітніх компонентів, які формують загальні ЗК (ЗК 1, ЗК 2, ЗК 5, ЗК 10) і забезпечують досягнення низки ПРН (ПРН 1, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 22, ПРН 23). Це забезпечують ОК гуманітарного спрямування із циклу загальної підготовки (Україна в європейському історичному та культурному контекстах, Українська мова (за професійним спрямуванням), Іноземна мова (за професійним спрямуванням), Філософія, Творчий феномен Лесі Українки, Основи права, Психологія міжособистісної взаємодії).. Важливу роль у формуванні soft skills сприяють використання інтерактивних методів навчання, участь у конференціях, Днях

здоров'я, роботі студентського самоврядування, Наукового товариства аспірантів і студентів факультету тощо (<https://www.facebook.com/biofaksnu/photos/pcb.1595460823991502/1595460183991566>). Участь студентів у студентських наукових товариствах і гуртках різного напрямку сприяє розвитку соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

З огляду на відсутність професійного стандарту зміст ОПП «Біологія» спрямований на формування компетентностей і результатів навчання згідно з вимогами до 6 рівня Національної рамки класифікацій (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/para12#n12>) та стандарту вищої освіти за спеціальністю 091-Біологія.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Навчальне навантаження здобувачів та співвідношення годин аудиторних занять і самостійної роботи визначається згідно «Порядку формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським), другим (магістерським) та третім (освітньо-науковим, освітньо-творчим) рівнями денної (очної) та заочної форм навчання у ВНУ імені Лесі Українки (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-06/_%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4_%D0%B4%D0%BE_%D0%BD%D0%Bo%D0%B2%D1%87._%D0%BF%D0%BB_2022%20%D0%91%2C%D0%9C%2C%D0%90%20%20.pdf).» Обсяг ОПП реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів, що підтверджується проведенням опитуванням здобувачів, та є відповідним для досягнення цілей і програмних результатів навчання. Співвіднесення обсягу освітніх компонентів ОПП з фактичним навантаженням студентів розраховується в кредитах ЄКТС. Навчальне навантаження розподілене рівномірно між семестрами, тривалість яких 17-18 тижнів. Навчальний план містить три цикли ОК: загальної підготовки – 43 кредити (17,9 %), професійної – 137 кредитів (57,1 %), вибіркових дисциплін – 60 кредитів (25 %). Аудиторне навантаження становить 3134 год. (43,5 %), з яких 1728 год. (55,1 %) відведено на практичні і лабораторні заняття, що зумовлено орієнтацією ОП на практичну підготовку здобувача. Кількість годин, виділених на аудиторну роботу, для окремих ОК складає від 50 % до 34 % їх загального обсягу. Тижневе навантаження для студентів 1-2 курсів складає 24,5-26 год., 3-4 курсів – 18,5-21 год., що унеможлиблює перевантаження. На позааудиторну роботу у формі консультацій у НП відведено 474 год. (6,6 %). Самостійна робота передбачає 3592 год. (49,9 %). Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи для кожної ОК визначається відповідно до її змісту й питомої ваги в реалізації ОПП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На цій ОПП не передбачена дуальна освіта.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОПП є структурованою та збалансованою в контексті загального часу навчання: протягом семестрів та всього періоду навчання. Обов'язкові ОК забезпечують у сукупності досягнення програмних результатів навчання. Здобувачі мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Обирати дисципліни за вибором не лише з циклу професійної підготовки, але і з циклу загальної підготовки з переліку дисциплін як для цієї ОПП, так і інших. Процедури вибору дисциплін є прозорими та зрозумілими учасникам освітнього процесу, ОПП реалізує ОК «Біогеографія» яка в подібних ОПП є відсутньою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Доцільно мінімальну кількість кредитів для усіх ОК передбачити з кредити ЕКТС. Запровадити ОК 'Латинська мова'. Оскільки, здобувачі при вивченні ОК "Зоологія, Ботаніка, Анатомія людини, Мікробіологія з основами вірусології та ін." оперують латинськими назвами таксонів, термінами, назвами структур біологічних об'єктів, тощо.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Обов'язкові ОК забезпечують у сукупності досягнення програмних результатів навчання. ОПП є структурованою, ОК логічно поєднанні. Навчальні плани враховують вимогу щодо кількості кредитів на вибіркові дисципліни згідно законодавства. Практична підготовка відповідає вимогам стандарту. ОПП загалом відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП у 2021 та 2022 р. розміщені в архіві вступної кампанії за відповідний рік на офіційній сторінці Приймальної комісії Університету <https://vstup.vnu.edu.ua> є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Для зручності на сторінці виокремлено інформацію для вступників – випускників школи та випускників коледжів. ЕГ з'ясувала, що абітурієнти користувались інформацією для вступу на ОП, розміщеною на сайті.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

ЕГ переконалась, що у мотиваційних листах за 2022 р, що розміщені у репозитарії https://volnumy.sharepoint.com/personal/ml_repository_vnu_edu_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?id=%2Fpersonal%2Fml%5Frepository%5Fvnu%5Fedu%5Fua%2FDocuments%2F%20%9C%20%9E%20%A2%20%98%20%92%20%90%20%A6%20%86%20%99%20%9D%20%86%20%9B%20%98%20%A1%20%A2%20%98&ga=1, абітурієнти відзначають зацікавленість у навчанні саме на цій ОП. У відповідності до Правил прийому до Університету у 2022 р. приймалися сертифікати ЗНО 2019-2021 років з української мови та дисципліни на вибір вступника (біологія, або історія України або математика, або іноземна мова, або географія, або фізика, або хімія), що не враховує особливості вступу на ОП. У програмі фахового вступного випробування з біології (2021 р.) для вступу на навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста (освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», ос «молодший бакалавр») для здобуття освітнього ступеня бакалавр https://vstup.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/091_%20%9F%20%A0%20%9E%20%93%20%A0%20%90%20%9C%20%90_%20%A4%20%90%20%A5_%20%91%20%86%20%9E%20%9B%20%9E%20%93%20%86%20%AF_%20%9C%20%A1.pdf враховано особливості вступу за ОП, але програма не відрізняється для вступників з освітою зі спорідненої спеціальності та з інших спеціальностей. Проводяться тижні факультету біології та лісового господарства (листопад 2020 https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/12_%20%BB%20%B8%D1%81%D1%82%20%BE%20%BF%20%B0%20%B4%20%Bo_2020_%20%B2_%20%D1%80%20%B0%20%BC%20%BA%20%B0%D1%85_%20%A2%20%B8%20%B6%20%BD%D1%8F_%20%D1%84%20%B0%20%BA%D1%83%20%BB%D1%8C%D1%82%20%B5%D1%82%D1%83_%20%B1%D1%96%20%BE%20%BB%20%BE%20%B3%D1%96%D1%97_%20%D1%96_%20%BB%D1%96%D1%81%20%BE%20%B2%20%BE%20%B3%20%BE_%20%B3%20%BE%D1%81%20%BF%20%BE%20%B4%20%B0%D1%80%D1%81%D1%82%20%B2%20%B0_%20%B2%D1%96%20%B4%20%B1%D1%83%20%BB%20%B0%D1%81%D1%8F_%20%BF%D1%83%20%B1%20%BB%D1%96%D1%87%20%BD%20%B0_%20%BB%20%B5%20%BA%D1%86%D1%96%D1%8F. листопад 2022).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти урегульовані у чинній редакції Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%20%92%20%B8%20%B7%20%BD%20%B0%20%BD%20%BD%D1%8F_%20%D1%80%20%B5%20%B7%D1%83%20%BB_%20%D1%82%20%B0%D1%82i%20%B2_%20%92%20%9D%20%A3_i%20%BC_%20%9B.%20%A3._%20%D1%80%20%B5%20%B4.pdf та у попередній редакції https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vuznannia_rezultativ_navchannia_formalnih.pdf На зустрічі зі студентами ЕГ переконалась, що вступники на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» зі користувались можливостями

перезарахування кредитів, отриманих на базі попереднього ЗВО (за даними відомостей про СО проведено валідацію РН для здобувачів за ОП, що вступили на другий курс у 2021 та 2022 роках).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На підставі даних відомостей про СО за час дії ОП відсутні випадки визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. ЕГ констатує, що здобувачі поінформовані про правила визнання РН, отриманих у неформальній освіті. Є Положення про організацію та проведення сертифікатних курсів в Університеті https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF_%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D1%84._%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D0%B8__docx_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf ЕГ переконала, що викладачі інформують здобувачів про можливість проходження сертифікатних курсів та розміщують інформацію на дошках оголошень, але інформація відсутня на сайті факультету біології та лісового господарства.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Чітко структуровані, зрозумілі та доступні інформаційні матеріали для вступників різних категорій розміщено на сторінці Приймальної комісії Університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У розділі «Сертифікатні курси, наукові розробки» на сайті факультету біології та лісового господарства розміщено неактивні покликання щодо силабусів ОК сертифікатних курсів, щодо умов, вартості проходження, алгоритму визнання результатів їх проходження. До початку 2023–2024 н. р. актуалізувати інформацію щодо сертифікатних курсів на сторінці сайту факультету біології та лісового господарства.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП та освітня діяльність за цією програмою в межах зрівноваженості усіх підкритеріїв загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що по суті не впливають на реалізацію ОП, зокрема в частині визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Доступна інформаційна підтримка для абітурієнтів під час вступної кампанії, релевантні вступні вимоги до рівня освіти вступників на ОП, наявні діючі процедури та досвід визнання результатів навчання, отриманих у формальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Як зазначено у відомостях самооцінювання та засвідчено НПП і здобувачами, на ОП передбачені такі форми навчання, як лекції, практичні / семінарські заняття, лабораторні, консультації, самостійна робота, виконання індивідуальних завдань, заліки і екзамени, атестація. З методів викладання і навчання застосовуються класичні словесні, наочні, практичні та інтерактивні (робота в малих групах, вирішення ситуаційних завдань та ін.), що регламентовано внутрішніми документами ВНУ (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf, <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022->

11/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F_%Do%95%Do%9A%20%Do%9E%Do%9A_2022.pdf). Як корелює вибір методів і форм навчання з особливостями ОК, показано у таблиці з відомостей СО. Так, дисципліни циклу професійної підготовки, зокрема Зоологія, Ботаніка, Фізіологія людини і тварин, Загальна цитологія та гістологія передбачають виконання лабораторних робіт, метод мікроскопії, експерименту, демонстрування, моделювання; при цьому на дисциплінах циклу загальної підготовки (Філософії, Основах права, Вступі до фаху з основами охорони праці) використовуються такі методи, як дискусія, дебати, робота з науковою та навчальною літературою, пояснення тощо. На ОП запроваджено у навчальний процес частково-пошуковий і дослідницький методи при підготовці презентацій, написанні курсової роботи і наукових публікацій. НПП використовують можливості платформ дистанційного навчання Moodle та Office 365, курси на Moodle продемонстровані у ході зустрічі з допоміжними підрозділами керівником відділу технічних засобів навчання. Задолженість методами викладання, згідно з результатами опитування, висловили більше 92 % здобувачів ОП (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-02/%Do%9E%D1%86%D1%96%Do%BD%Do%BA%Do%Bo%20%D1%8F%Do%BA%Do%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%Do%BE%D1%81%Do%B2%D1%96%D1%82%Do%BD%D1%8C%Do%BE%Do%B3%Do%BE%20%Do%BF%D1%80%Do%BE%D1%86%Do%B5%D1%81%D1%83%20%Do%B7%Do%Bo%20%Do%9E%Do%9F%Do%9F%20%28%Do%86%Do%86%20%D1%81%Do%B5%Do%BC%202022-23%29%20%Do%91%Do%Bo%Do%BA%20%Do%9E%Do%9F%20%Do%91%D1%96%Do%BE1.pdf>). Як відзначено у відомостях СО та підтверджено у ході акредитаційних зустрічей з ректором / проректорами ВНУ і викладачами, заклад в основу своєї діяльності покладає принципи академічної свободи та студентоцентрованого підходу, що забезпечується публічністю і вчасністю надання інформації щодо освітнього процесу, сприянням формуванню ІОТ здобувача, незалежністю викладачів у провадженні науково-педагогічної та інноваційної діяльності, можливістю набуття знань здобувачем відповідно до його потреб та інтелектуальних запитів шляхом вільного вибору ОК і форм навчання, використання матеріалів і засобів навчання, вільного висловлення на заняттях власної думки, визначення термінів виконання самостійних робіт тощо (<https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу на ОП своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК, оскільки необхідні відомості щодо перебігу освітнього процесу розміщені на сайті ВНУ, як-от: графік освітнього процесу (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-11/Bak%28d%29_Bio.pdf), розклад занять (<http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>), розклад сесій, атестацій (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-biolohiyi-ta-lisovoho-hospodarstva>), каталог освітніх програм та вибіркового дисциплін (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations>), платформа дистанційного навчання MOODLE (<https://moodle.vnu.edu.ua/>), університетський портал Office 365. Порядок і критерії оцінювання навчальних досягнень визначені оприлюдненими на офіційному веб-сайті ЗВО Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_%Do%Ao%Do%B5%Do%B4_%D1%80%Do%B5%Do%B4%Do%9C%Do%95%Do%94.pdf), Положенням про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у ВНУ імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022-%Do%9F%Do%9E%Do%9B%Do%9E%Do%96_%Do%9FI%Do%94%Do%A1%Do%A3%Do%9C%Do%9A_%Do%A2%Do%95%Do%A1%Do%A2%Do%A3%Do%92_2020_%D1%80%Do%B5%Do%B4.pdf), про що відомо учасникам освітнього процесу. У ЗВО діє корпоративна електронна пошта для оперативного інформування НПП і студентів. У процесі зустрічі з експертами здобувачі виявили свою обізнаність щодо порядку та критеріїв оцінювання знань, посилюючись на силабуси як джерело інформації та вказуючи на їх розміщення на сайті ВНУ (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations>). Як засвідчили НПП, інформація про форми поточного та підсумкового контролю, розподіл балів за виконання різних видів завдань з кожної дисципліни доводиться до відома студентів на початку семестру в усній формі, у вигляді силабусів (переглянуті експертами) та матеріалів на електронній платформі MOODLE (<https://moodle.vnu.edu.ua/>). Загальна інформація про ОК, механізм реєстрації на вибірково дисципліни висвітлюється на факультетських студентських зборах на початку навчального року. Результати анкетування здобувачів показали, що інформація про порядок і критерії оцінювання з дисциплін повідомляється їм переважно до початку або на першому занятті (92,8 %): <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-02/%Do%9E%D1%86%D1%96%Do%BD%Do%BA%Do%Bo%20%D1%8F%Do%BA%Do%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%Do%BE%D1%81%Do%B2%D1%96%D1%82%Do%BD%D1%8C%Do%BE%Do%B3%Do%BE%20%Do%BF%D1%80%Do%BE%D1%86%Do%B5%D1%81%D1%83%20%Do%B7%Do%Bo%20%Do%9E%Do%9F%Do%9F%20%28%Do%86%Do%86%20%D1%81%Do%B5%Do%BC%202022-23%29%20%Do%91%Do%Bo%Do%BA%20%Do%9E%Do%9F%20%Do%91%D1%96%Do%BE1.pdf>.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО під час реалізації ОП забезпечує поєднання навчання та наукових досліджень, що стало відомо при аналізі відомостей СО, з бесід із викладачами та студентами, з додатково наданих на запит документів. З'ясовано, що здобувачі залучаються до дослідницької роботи з першого курсу, опановуючи алгоритми планування та проведення досліджень, методи математичної обробки та презентації результатів на ОК Математичні методи в біології і ОК Навчальна комплексна (зоолого-ботанічна) практика. ОП передбачено ОК Курсова робота з метою посилення

науково-дослідного компоненту (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/biolojiya-plan-zatv-2020r-0>). Працюючи у наукових гуртках та проблемних групах (Зоологія безхребетних, Ентомологія, Порівняльний метод в морфології і систематиці рослин та ін.), здобувачі отримують базові дослідницькі навички (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutes/fakultet-biologii-ta-lisovogo-gospodarstva>). Також студенти активно беруть участь у заходах з популяризації науки «Наукові пікніки», «Ярфест» [https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/%D0%A3%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C_%D1%83_%D1%8F%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%80%D1%86%D1%96_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9_%C2%AB%D0%AF%D1%80%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%82%C2%BB\(2019,_2020\)](https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/%D0%A3%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C_%D1%83_%D1%8F%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%80%D1%86%D1%96_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B9_%C2%AB%D0%AF%D1%80%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%82%C2%BB(2019,_2020))), презентують результати досліджень на науково-практичних конференціях «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» (Молода наука Волині | Наука та інновації (vnu.edu.ua)), «Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук» (Конференція молодих вчених | Наука та інновації (vnu.edu.ua)) та ін. Як представлено у відповіді на запит 2, здобувачі ОП за останні п'ять років опублікували понад сімдесят наукових статей. Студенти ОП брали участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності Біологія, зокрема Т. Веремій, В. Демчук. Широкому залученню здобувачів до наукової роботи сприяє функціонування у ЗВО Ради молодих вчених (<https://ra.vnu.edu.ua/rada-molodyhychenyh/>) та Наукового товариства аспірантів і студентів (HTAiC) (<https://ra.vnu.edu.ua/naukove-tovarystvo/>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту ОП і окремих ОК регламентується у ЗВО Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ, Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ (<https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravovabaza>). Процедура щорічного перегляду ОП та навчальних дисциплін передбачає проведення опитувань стейкхолдерів, зокрема здобувачів, роботодавців, випускників (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-biologii-ta-lisovoho-gospodarstva>) з наступним обговоренням на засіданні кафедри зоології та науково-методичній комісії факультету біології та лісового господарства (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-02/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%82%2011.docx.pdf>). З моменту започаткування у 2016 році ОП «Біологія» регулярно оновлювалась (https://vnu.edu.ua/uk/all-educations?title_education=&field_forma_navchannya_value=All&field_riven_value=First+level&field_chinnist_target_id=40&field_institut_fakultet_target_id=242). Зокрема оновлення стосувались змісту ОК Імунологія, Екологія біологічних систем, Зоологія, Фізіологія та біохімія рослин, Генетика та були здійснені на основі власних досліджень викладачів, проходження стажувань і курсів підвищення кваліфікації, вивчення наукових журналів, що докладно описано у відомостях СО. Відповідно до вимог Стандарту освіти збільшено кількість кредитів на практичну підготовку за рахунок введення навчальних практик з ботаніки, зоології, фізіології людини і тварин, виділено кредити на Атестаційний екзамен, крім того, оновлено каталог вибіркових дисциплін, впроваджено курси дистанційного навчання на платформах Moodle (<https://moodle.vnu.edu.ua/>) і Office 365. НПП регулярно проходять стажування в Україні та за кордоном, беруть участь у реалізації грантів і держтем (https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/%D0%97%D0%BE%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97#.Do.93.D1.80.D0.Bo.Do.BD.D1.82.Do.B8.2C_.Do.BF.D1.80.Do.BE.Do.B5.Do.BA.D1.82.Do.B8.2C_.Do.B4.Do.B5.D1.80.Do.B6.D1.82.Do.B5_.Do.BC.Do.B8:), знайомлячись із досягненнями світової науки та збільшуючи власний науковий доробок, що дає підґрунтя для оновлення змісту ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізацію діяльності університету регламентовано Стратегією розвитку ВНУ на 2020-2024 роки (Strategy_VNU.pdf), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022-%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4._%D0%BC%D0%BE%D0%B1_%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B5.pdf). У ЗВО працює відділ міжнародних зв'язків (<https://vnu.edu.ua/uk/viddil-mizhnarodnykh-zvyazkiv>), що опікується питаннями міжнародної співпраці університету. Здобувачка Д. Шкабура навчалась за програмою «Подвійний диплом» в Університеті імені Вітовта Великого (Литва, 2017/2018 н. р.) («Бути науковцем – дуже престижно та перспективно», – студентка медико-біологічного факультету СХУ Дарина Шкабура || Волинь UA (volynua.com)). В Університеті реалізуються програми академічної мобільності з міжнародними закладами та установами https://inter-dep.vnu.edu.ua/ddp_hei_partners/. НПП вже брали участь у програмах академічної мобільності (https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/%D0%A3%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C_%D1%83_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D1%85_%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96), зокрема проф. Моренко А. за програмою «Еразмус+» і ст. викл. Коржик О. за програмою молодіжних обмінів перебували в університетах Польщі та Сербії. На основі договорів про співпрацю з міжнародними партнерами НПП проходять підвищення кваліфікації за кордоном (Сухомлін К.Б. (Польща, 2022 р.), Зінченко М.О. (Норвегія, 2019 р.), Абрамчук О.М. (Польща, 2018 р.)). Кафедра фізіології людини і тварин, співпрацюючи з Королівським технічним університетом (Швеція) та Центром експериментальної біомедицини імені Беріташвілі (Грузія), реалізовували спільний грант Шведського комітету наукових досліджень (<https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/%D0%A4%D1%96%D0%B7%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97>

...%Do%BB%D1%8E%Do%B4%Do%B8%Do%BD%Do%B8_%D1%96_%D1%82%Do%B2%Do%B0%D1%80%Do%B8%Do%BD#%Do%93%D1%80%Do%B0%Do%BD%D1%82%Do%B8,_%Do%BF%D1%80%Do%BE%Do%B5%Do%BA%D1%82%D0%B8,_%Do%B4%Do%B5%D1%80%Do%B6%D1%82%Do%B5%Do%BC%Do%B8,_%Do%BF%Do%B0%D1%82%Do%B5%Do%BD%D1%82%Do%B8). НПП публікують статті у виданнях, які індексуються у наукометричних базах Scopus і Web of Science (Сухомлін К.Б., Пастернак В.В., Данилюк-Терещук Т.Я., Зінченко М.О., Коржик О.В. та ін.). Студенти (Веремій Т., Михальчук І., Сидор І., Жучок Н. та ін.) також презентували свої наукові роботи на міжнародних науково-практичних конференціях (відповідь на запит № 2). Здобувачі ОП поки не брали участі у програмах внутрішньої або міжнародної академічної мобільності, при цьому ректор ЗВО і керівник відділу міжнародних зв'язків у ході зустрічей з експертами наголосили на пріоритетності даного виду діяльності для університету і відкритість перспектив щодо обмінів для студентів ВНУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання на ОП відповідають цілям та програмним результатам навчання, визначеним освітньою програмою. У ЗВО активно реалізується студентоцентризований підхід до організації навчання та відстоюються принципи академічної свободи: викладачі вільно обирають форми і методи викладання, при цьому враховуються особистісні пріоритети студентів щодо вибору форм і методів навчання. Учасники освітнього процесу поінформовані стосовно цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК через веб-сайт ВНУ, де розміщені ОП, силабуси дисциплін, відповідна нормативна база, платформи дистанційного навчання. Також ця інформація доноситься викладачами до здобувачів на першому занятті з дисципліни. Студенти долучаються до дослідницької роботи шляхом виконання курсових, участі у гуртках і проблемних групах, презентують результати своїх досліджень на науково-практичних конференціях «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень», «Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук», беруть участь у Днях науки та фестивалі науки ЯрФест. Здобувачі ОП за останні п'ять років опублікували понад сімдесят наукових статей, брали участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальності Біологія. НПП оновлюють зміст ОК на основі власних наукових досліджень та досягнень сучасної науки, зокрема це стосується ОК Імунологія, Екологія біологічних систем, Зоологія, Фізіологія та біохімія рослин, Генетика та ін. ЗВО сприяє реалізації права учасників освітнього процесу на академічну мобільність: викладачі брали участь у програмі «Еразмус+», програмі молодіжних обмінів; здобувачка Шкабура Д. навчалась за програмою «Подвійний диплом» в Університеті імені Вітовта Великого (Литва).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЗВО рекомендується сприяти участі здобувачів ОП у програмах внутрішньої і міжнародної академічної мобільності, оскільки за наявних можливостей студенти поки не були задіяні у такій роботі. Зокрема, більш активно поширювати інформацію про варіанти участі у подібних програмах через сайт, влаштовувати зустрічі у форматі «питання – відповідь» зі здобувачами з різних ОП і факультетів, які мали такий досвід.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Різноманітні форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей і ПРН, відповідають вимогам студентоцентризованого підходу та принципам академічної свободи. Здобувачі ВО забезпечені інформацією про освітній процес на ОП в усній формі на заняттях і через сайт, де розміщені ОП, силабуси, відповідна нормативна база, платформи дистанційного навчання. ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень шляхом виконання студентами курсових, їх роботи у гуртках і проблемних групах з подальшою публікацією статей і участю у наукових заходах. Зміст ОК оновлюється на основі власних наукових досліджень викладачів, в результаті підвищення кваліфікації НПП, участі в конференціях тощо. У ЗВО проводиться політика інтернаціоналізації діяльності шляхом участі НПП у програмах академічної мобільності, наукової співпраці з іноземними дослідницькими установами, публікації статей у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах. Реалізована участь здобувачки ОП у програмі «Подвійний диплом» в ЗВО Литви.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи на ОП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ, Положенням про організацію освітнього процесу на заочній формі навчання, Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ, Положенням про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування, Положенням про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні освіти, Положенням про дистанційне навчання у ВНУ (<https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>). Як зазначено у вищезгаданих положеннях, відомостях СО та силабусах ОК, ОП передбачає такі контрольні заходи, як поточний і підсумковий контроль. Поточний контроль на ОП здійснюється у формі опитування, захисту лабораторних та практичних робіт, доповідей на семінарських заняттях, тестування (у т. ч. з використанням платформ Moodle та Office 365), виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань, оцінювання самостійної роботи та ін. Форми підсумкового контролю – модульні контрольні роботи, залік/екзамен, захист результатів практик, курсової роботи. Зустріч з викладачами, вивчення силабусів (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations>) і нормативної бази показали, що для оцінки знань використовується 100-бальна шкала, сумарна оцінка поточного контролю – 40, а модульного контролю – 60 балів, заліки / екзамени проводяться в усній чи письмовій формі або у вигляді комп'ютерного тестування (здійснюється через систему Open TEST 2). Семестровий залік виставляється на основі поточного семестрового оцінювання за умови виконання студентом усіх видів навчальної роботи з предмету та накопичення не менше 60 балів зі 100. Якщо ОК передбачає іспит, оцінка також може виставлятися на основі результатів поточного і модульного контролю за умови успішного виконання здобувачем усіх завдань, передбачених силабусом, і накопичення при цьому не менше 75 балів. Підсумкова семестрова оцінка за іспит визначається як сума поточної семестрової і підсумкової (модульної) оцінок або поточної семестрової і екзаменаційної оцінки, якщо здобувач бажає складати іспит. На нього виноситься 60 балів. Порядок проведення контрольних заходів з дисципліни, їх форма, критерії оцінювання повідомляються студентам на першому занятті і через веб-сайт, де розміщені силабуси ОК і вищезгадані положення (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations>, <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>, <https://moodle.vnu.edu.ua/>). Екзаменаційні питання також включені до силабусів. У ЗВО регулярно проводиться анонімне анкетування здобувачів відносно чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень (<https://vnu.edu.ua/uk/navchalno-metodychnyy-viddil-zabezpechennya-yakosti-vyshchoyi-osvity>). Незадоволення з приводу непрозорості контрольних заходів і упередженого ставлення викладачів у процесі зустрічі з експертами здобувачі не виявляли.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти спеціальності 091 Біологія атестація здобувачів 2020 – 2022 років вступу здійснюватиметься у формі атестаційного екзамену, для здобувачів 2019 року вступу передбачено публічний захист кваліфікаційної роботи (Біологія (план затв. 2020р.) | Волинський національний університет імені Лесі Українки (vnu.edu.ua)). Проведення атестації регламентовано Положенням про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні освіти (<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-01/2022%20%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%94%D0%95%D0%9A.pdf>). Силабус атестаційного екзамену розміщений на офіційному сайті ВНУ у Каталозі освітніх програм та вибіркового освітніх компонентів на сторінці ОП «Біологія» першого (бакалаврського) рівня (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/biolohiya-plan-zatv-2020r-0>), питання до екзамену затверджуються вченою радою факультету біології та лісового господарства. Кваліфікаційні роботи перевіряються на наявність академічного плагіату і оприлюднюються на офіційному сайті ЗВО у фонді кваліфікаційних робіт (Office 365 Teams).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діють Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ, Положення про організацію освітнього процесу на заочній формі навчання у ВНУ, Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти ВНУ, Положення про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування, Положення про екзаменаційну комісію щодо атестації осіб, які здобувають перший (бакалаврський) та другий (магістерський) рівні освіти, Положення про дистанційне навчання у ВНУ, Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ (<https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>), які регулюють відповідні процедури. Відомості щодо контрольних заходів включені до силабусів дисциплін, розміщених на сайті ВНУ (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations>). Здобувачі мають право відмовитись від оцінки з предмету за результатами поточного контролю і складати залік чи іспит. При складанні іспиту бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються, а на іспит виноситься 60 балів, бали поточного контролю (максимум 40) зберігаються і додаються до

оцінки, отриманої на іспиті. Якщо здобувач набрав менше 60 балів з дисципліни, де формою підсумкового контролю є залік, він складає його під час ліквідації академічної заборгованості. При цьому бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються, тобто максимальна оцінка на ліквідації академічної заборгованості із заліку становить 100 (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otsesu_u_VNU_%D1%80%Do%B5%Do%B4.pdf). Здобувач має можливість оскаржити оцінку під час повторної здачі заліку чи іспиту комісії або шляхом апеляції у разі комп'ютерного тестування, потреби у цьому, як стверджували на зустрічі з експертами студенти, у них на ОП не було. Також здобувачам відомо про розміщену на факультетській сторінці сайту «Скриньку довіри» (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-biolohiyi-ta-lisovoho-hospodarstva>). Запобігання конфлікту інтересів у ВНУ забезпечується у рамках Антикорупційної програми та регламентоване Наказом про запобігання проявам корупційних правопорушень в університеті (Запобігання та протидія корупції | Волинський національний університет імені Лесі Українки (vnu.edu.ua)), Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_poriadok_vyrishennia_konfliktnykh_sytuatsii.pdf). Відповідних випадків на ОП також не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Статут ВНУ (Статут ВНУ імені Лесі Українки | Волинський національний університет імені Лесі Українки (vnu.edu.ua)), Кодекс академічної доброчесності ВНУ (Кодекс академічної доброчесності | Наука та інновації (vnu.edu.ua)), Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів ВО і науково-педагогічних працівників (polozhennya_antiplagiat.pdf (vnu.edu.ua)), Положення про комітет з етики наукових досліджень ВНУ (Komitet-z-etyky-naukovykh-doslidzhen-.pdf (vnu.edu.ua)) та ін. регулюють політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у ЗВО. Аналіз відомостей СО, а також зустрічі з НПП, здобувачами та представниками студентського самоврядування показали, що викладачі, деканат, куратори, члени студради, НТАіС, наукові керівники курсових робіт, проблемних груп систематично інформують здобувачів стосовно питань академічної доброчесності, попереджають про неприпустимість її порушення та ознайомлюють із названими нормативними документами. Перевірка наукових робіт на плагіат у ВНУ здійснюється програмами StrikePlagiarism та Unicheck, про що ЗВО підписав відповідні угоди (https://ra.vnu.edu.ua/akademichna_dobrochesnist/normatyvno-pravova-baza/). З 2017 року у ВНУ створюється фонд кваліфікаційних робіт у системі Office-365, що також сприяє дотриманню стандартів академічної доброчесності. За порушення академічної доброчесності студентами основними видами академічної відповідальності є повторне проходження оцінювання, відрахування, позбавлення академічної стипендії (polozhennya_antiplagiat.pdf (vnu.edu.ua)). Основними видами відповідальності НПП є відмова у присудженні або позбавлення наукового ступеня чи вченого звання, педагогічного звання, кваліфікаційної категорії. Перевірка курсових та кваліфікаційних робіт на наявність плагіату проводиться науковим керівником. Випадки порушень обговорюються на засіданнях кафедр/вченій раді факультету. Як зазначено у відомостях СО, на ОП був випадок відправки курсової роботи на доопрацювання через низьку оригінальність. В університеті регулярно проводяться заходи з популяризації академічної доброчесності (Новини | Наука та інновації (vnu.edu.ua)). 2021 р. ВНУ став фіналістом заходу Американських рад з міжнародної освіти щодо участі у проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Академічна доброчесність в Університеті | Волинський національний університет імені Лесі Українки (vnu.edu.ua)). Того ж року ЗВО отримав від Департаменту освіти Ради Європи відзнаку конкурсу «Кращі практики із сприяння академічній доброчесності у вищих навчальних закладах Європи» (Міжнародне визнання: Університет отримав нагороду від Ради Європи | Волинський національний університет імені Лесі Українки (vnu.edu.ua)), усе це свідчить про послідовність ЗВО у формуванні культури академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу. Студенти ОП знають сутність поняття «академічна доброчесність», про неприпустимість її порушення вони поінформовані.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Різноманітність форм поточного та підсумкового контролю знань на ОП забезпечує повноту оцінки результатів навчання здобувачів. Правила проведення контрольних заходів, зокрема система розподілу балів, процедури запобігання конфлікту інтересів, оскарження результатів і повторного проходження контролю знань є чітко визначеними і доступні для безперешкодного ознайомлення на сайті ВНУ. ЗВО проводить заходи для популяризації та дотримання вимог академічної доброчесності, комплексно використовуючи нормативні, технологічні та педагогічні засоби.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендується продовжити послідовну роботу серед здобувачів у напрямку формування культури академічної доброчесності шляхом регулярного проведення заходів з поширення відповідної інформації і популяризації доброчесного ставлення до наукової роботи, оскільки контингент здобувачів оновлюється щороку.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Проведення контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та політика дотримання академічної доброчесності на ОП загалом відповідають встановленим вимогам. У ЗВО запроваджено такі форми контрольних заходів, як поточний та підсумковий контроль. Критерії оцінювання та види контролю чітко та зрозуміло відображені у силабусах ОК. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечені визначеністю правил та процедур проведення контрольних заходів, їх відкритістю. Підсумкова атестація здобувачів здійснюється відповідно до вимог Стандарту освіти за спеціальністю. ЗВО реалізує політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Загалом академічна й професійна кваліфікація викладачів, які залучені до реалізації ОП «Біологія» забезпечує досягнення визначених цією ОП цілей та програмних результатів навчання та відповідає основним вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Проаналізувавши структурно-логічну схему ОП і табл. 2 Відомостей про самооцінювання, ЕГ дійшла висновків, що на даній ОП викладання ОК забезпечують 32 НПП (14 чоловіків (43,75 %) і 18 жінок (56,25 %), із них: 9 – докторів наук (28,12 %) і 22 – кандидати наук (68,75 %); вчене звання професора мають 7 НПП (21,88 %), доцента – 21 (65,63 %). Викладачі Фіщук О., Федосов С., Зінченко О., Пастернак В., Шейко В., Сухомлін К., Борейко Ю., Салієва В., Абрамчук О., Зінченко М., Пастернак В. мають публікації у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus або Web of Science. НПП є авторами або співавторами виданих підручників (Волгін С. – підручник для ЗЗСО із грифом МОН України), навчальних посібників (Федосов С., Абрамчук О., Омельковець Я., Журавльов О.) і монографій (Пастернак В., Поручинська Т., Сухомлін К.); мають патенти або авторські свідоцтва про винахід (Кормош Ж., Салієва Л., Голуб В., Фіщук О.), виконують функції наукових керівників або відповідальних виконавців науково-дослідних робіт (Сухомлін К., Фіщук О.) головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, внесеного до переліку наукових фахових видань України (Федосов А., Борейко Ю., Салієва Л., Сухомлін К., Іванців В.). Тематика наукових публікацій, навчально-методичних праць НПП загалом відповідає змісту ОК, які вони забезпечують. Під час онлайн-зустрічей із менеджментом ЗВО, начальником відділу кадрів Чечель Н. та НПП з'ясовано, що основою для добору НПП для викладання на ОП є наукові здобутки претендента, дотичність інтересів НПП до змісту ОК, виконання не менше 4 пунктів Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Основні кваліфікаційні вимоги висвітлені у «Положенні про порядок та основні кваліфікаційні вимоги при призначенні (переведенні) на посади науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки» (<http://surl.li/ejhz>). Загалом НПП, які забезпечують ОП, пройшли стажування за останні 5 років. Борейко Ю., Фещук О., Булавина С., Пастернак В., Данилюк–Терещук Т., Федосов С. мають закордонні стажування (відповідні документи надано на запит 5 ЕГ). Під час зустрічі з НПП, начальником навчально-методичного відділу забезпечення якості вищої освіти Балабухою Н.В. підтверджено, що в університеті діє накопичувальна система за різні види підвищення кваліфікації НПП, а також внутрішня система підвищення кваліфікації НПП. Функціонують платні курси для отримання сертифікату про рівень володіння іноземною мовою на рівні В2, якою скористалися окремі НПП (Зінченко М.), які претендували на отримання вченого звання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що конкурсний добір НПП для викладання на ОП «Біологія» відбувається відповідно до «Положення щодо проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (<http://surl.li/bghaa>), «Положення про оцінювання роботи та визначення рейтингів наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників» (<http://surl.li/bfohy>). Претенденти на обрання в конкурсі на заміщення вакантних посад можуть ознайомитися з умовами та процедурою на офіційному веб-сайті Університету у вкладці «Оголошення про актуальні вакансії та конкурси на посади НПП» (<https://vnu.edu.ua/uk/vakansiyi>). Під час

онлайн-зустрічі керівник відділу кадрів Н. Чечель повідомила, що конкурсний відбір проводиться за участі конкурсної комісії. Попереднє обговорення кандидатур -- претендентів на вакантні посади НПП здійснюється на кафедрах. Під час конкурсу враховується педагогічний досвід викладачів, науковий ступінь або вчене звання, результати рейтингування, своєчасне підвищення кваліфікації. Спількування з викладачами довело, що з процедурою обрання за конкурсом НПП ознайомлені достатньою мірою.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу у ВНУ ім. Лесі Українки здійснюється під час розробки та обговорення ОПП «Біологія». Під час зустрічі роботодавці підтвердили свою участь в обговоренні ОПП, внесенні щодо неї пропозицій змін. Позитивним є й те, що роботодавці беруть активну участь у практичній підготовці здобувачів. Зокрема, Університетом укладено низку спільних угод та договорів про співпрацю з роботодавцями, на основі яких здобувачі проходять навчальні й виробничу практики (надано на запит ЕГ п. 9). Різноманітними є бази практик на основі укладених договорів у двосторонньому порядку (надано на запит ЕГ п.9). Таким чином, ЕГ робить висновок щодо відповідності ОПП цьому підкріпленню.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ з'ясовано, що під час реалізації даної ОПП відбувається залучення професіоналів-практиків, експертів галузі до проведення аудиторних занять та практик на основі оплати праці за сумісництвом (надано запит ЕГ 7). Так, запрошено до роботи Кондратюк Н. В. – к.б.н., бактеріолога клініко-діагностичної лабораторії Волинського обласного територіального медичного протитуберкульозного об'єднання для викладання на ОК «Мікробіологія» (2018/2019, 2022/2023 н. р.); Шейка В.І. – д. б. н., професора кафедри анатомії і фізіології людини Інституту людини Київського університету ім. Бориса Грінченка для викладання ОК «Вступ до фаху з основами охорони праці» (2022/2023 н. р.). ЕГ рекомендує Університету і надалі залучати професіоналів-практиків до освітнього процесу на умовах погодинної оплати або за сумісництвом.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У «Положенні про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Східноєвропейського (Волинського) національного університету імені Лесі Українки» <http://surl.li/bergu>, що затверджене Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки (протокол №8 від 26.06.2018 р.) визначаються завдання підвищення кваліфікації НПП, обсяг (тривалість), види, форми, періодичність; умови підвищення кваліфікації та стажування, включно з механізми оплати; умови і процедура визнання результатів підвищення кваліфікації або стажування, а також зазначено, що підвищення кваліфікації працівників може відбуватися у Східноєвропейському (Волинському) університеті ім. Лесі Українки. Професійний розвиток НПП, які реалізують ОПП «Біологія», забезпечується шляхом підвищення кваліфікації у різних формах: навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування, участі у тренінгах, у наукових конференціях, семінарах, симпозіумах. Під час спілкування з менеджментом університету та академічним персоналом ОПП «Біологія» підтверджено, що НПП можуть обирати різні форми підвищення кваліфікації й Університет надає їм свободу вибору, що забезпечує відповідність системи професійного розвитку ОПП їхнім потребам та інтересам. ЗВО сприяє професійному розвитку НПП через наявність внутрішньої системи підвищення кваліфікації фахівців, зокрема викладачі мають змогу удосконалити свої навички роботи з електронними платформами, зокрема «Електронне навчання і менеджмент в Університеті: Office 365», «Створення навчальних курсів навчальних дисциплін у системі управління навчання Moodle за спеціальностями» (сертифікат про проходження таких курсів має зокрема Троцюк А.). Діє «Школа гарантів ОП». Передбачена накопичувальна система зарахування окремих видів підвищення кваліфікації. Начальник відділу міжнародних зв'язків Коломечюк В. під час зустрічі із сервісними структурними підрозділами запевнив, що відділ постійно інформує НПП щодо можливості участі у міжнародних програмах із підвищення кваліфікації. Таким чином, ЕГ встановила, що ВНУ імені Лесі Українки сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, як у межах України, так і закордонними ЗВО й науковими установами. На кафедрах, які забезпечують викладання на ОПП, розроблені плани підвищення кваліфікації НПП. Проте, згідно з результатами самоаналізу (табл. 2) та документами, наданими додатково (запит 12), доцент Троцюк А. упродовж 2018-2022 рр. пройшла підвищення кваліфікації обсягом 69 годин, доц. Голуб В. – 30 годин, що не відповідає терміну та обсягу, передбаченого «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки».

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ встановлено, що у Волинському національному університеті імені Лесі Українки діє система морального та матеріального заохочення відповідно до «Положення про порядок надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам Волинського національного університету імені Лесі Українки» (додаток 16 до Колективного договору), Положення про преміювання працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки» (<https://bit.ly/3Qu1hx3>), «Положення про рейтингове оцінювання викладача, кафедри, факультету у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки» (<http://surl.li/fkgxz>). У 2022 р. за результатами рейтингу (<http://194.44.187.55/reiting22/index.php?%20module=results&page=reiting>) У ВНУ ім. Лесі Українки у 2022 р. премії отримали наступні НПП, що викладають на ОПП «Біологія»: Борейко Ю., Федосов С., Сухомлін К., Фіщук О., Зінченко О.; у 2021 р.: Борейко Ю., Федосов С., Сухомлін К., Фіщук О., Зінченко О., Абрамчук О., Салієва Л.), що підтверджено у розмові з адміністрацією ЗВО, академічним персоналом та наданими сканкопіями витягів із Наказів університету (відповідь на запит 6). Колективним договором передбачене преміювання за здобуття наукового ступеня доктора наук, публікацію в журналах Q1, що входять до наукометричної бази даних Scopus, працівникам за сумлінну працю і зразкове виконання посадових обов'язків. Видами морального заохочення НПП, які викладають на ОПП «Біологія», є оголошення подяки, нагородження Почесною грамотою, нагрудним знаком та ін. Зокрема, упродовж 2021–2022 рр., за поданням Вченої ради університету, Волгіна С. нагороджено Золотим нагрудним знаком Волинського національного університету ім. Лесі Українки, Поручинську Т. – почесною грамотою Волинської обласної ради, Абрамчук О. – почесною грамотою Волинської обласної державної адміністрації, Шварц Л. – почесною грамотою Луцької міської ради (відповідні накази надано на запит ЕГ

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Волинський національний університет має команду професіоналів, яка вболіває за свою справу, примножує традиції ЗВО, має бажання для подальшого саморозвитку. Академічна та професійна кваліфікація НПП, які забезпечують викладання обов'язкових ОК на ОПП «Біологія», сприяє досягненню програмою цілей навчання, ПРН й формування відповідних компетентностей. Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою та дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОПП. Наявна добре організована система рейтингування досягнень НПП, яка включає й оцінку студентами якості викладання. Організована процедура підвищення кваліфікації НПП. Розроблена та активно впроваджується власна внутрішня програма підвищення кваліфікації «Електронне навчання і менеджмент в Університеті: Office 365» та «Створення навчальних курсів навчальних дисциплін у системі управління навчання Moodle за спеціальностями», яка сприяє підвищенню викладацької майстерності в умовах використання електронних платформ. НПП мають можливість проходити планове підвищення кваліфікації за межами України. Підтверджено участь роботодавців в обговоренні та оновленні ОПП. Наявний мотиваційний фонд ЗВО, який дозволяє здійснювати заохочення НПП за досягнення у професійній діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Доцент Троцюк А. упродовж 2018-2022 рр. пройшла підвищення кваліфікації обсягом 69 годин, доц. Голуб В. – 30 годин, що не відповідає терміну та обсягу, передбаченого «Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки». У табл. 2 Відомостей про самооцінювання ОП зазначено, що доц. Данильчук-Терещук Т. Я. реалізовує чотири підпункти пункту 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, зокрема підпункт 1 «наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection», проте окремі публікації не можуть бути зараховані, оскільки не належать до фахових згідно «Переліку наукових фахових видань України...» відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України <file:///C:/Users/Dell/Desktop/Per.fakh.vid.dlya.publ.rez.dosl.na.zdob.stup.DN-KN-DF-20.02.2023.pdf> (Studia Polsko-Ukrainske, Збірник наукових праць за матеріалами XI Міжнародної наукової конференції в Мюнхені; Дивослово). Доц. Троцюк А.М. не можуть бути зараховані досягнення підпунктів 3 (навчально-методичний посібник «Англійська мова за професійним спрямуванням для студентів спеціальностей «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа») і 4 (навчально-методична розробка «English for Mathematicians») п. 38 Ліцензійних умов, оскільки ці досягнення не відповідають цілям та ПР ОПП «Біологія». Рекомендації: Запропонувати заходи щодо підвищення фахової майстерності викладачів та стажувань за кордоном і в інших установах і ЗВО України в обсязі не менше 180 годин, у тому числі в системі неформальної та інформальної освіти (семінарах, вебінарах, курсах, тренінгах). Активізувати публікаційну активність НПП із метою виконання чотирьох досягнень у професійній діяльності і забезпечити їх виконання до початку 2023–2024 н.р.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом високий рівень кваліфікації НПП із наявною системою професійного розвитку, високою академічною та професійною активністю дає можливість досягати заявлених в ОПП цілей і програмних результатів навчання. Підкритерії щодо процедури конкурсного відбору НПП (6.2), залучення до освітнього процесу роботодавців та професіоналів-практиків (6.3-6.4), стимулювання розвитку викладацької майстерності через систему моральних і матеріальних заохочень (6.5-6.6) виконані ЗВО у повному обсязі. Підкритерії 6.1 і 6.5 відповідають вимогам частково. Деякі НПП мають менше чотирьох досягнень у професійній діяльності. Проте, цей недолік може бути виправлений у короткий термін. Щодо питання своєчасного підвищення кваліфікації окремих НПП, під час зустрічі ЕГ менеджмент ЗВО запевнив у виправленні цього недоліку, а також було запропоновано перспективний план підвищення кваліфікації НПП кафедр, згідно якого упродовж квітня – червня 2023 р. доц. Троцюк А. і Голуб В. пройдуть стажування в обсязі не менше 180 годин. Інформація на сайті ЗВО та підтверджуючі факти дозволяють ЕГ зробити висновок щодо достатньої відповідності ОПП рівню В за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час онлайн-огляду МТЗ, що використовується для реалізації ОП продемонстровано навчальні аудиторії, навчальні і навчально-наукові лабораторії, які оснащені мультимедійними проєкторами, інтерактивними дошками, ноутбуками, комп'ютерами, підведеними комунікаціями, інформаційними стендами та дозволяють виконувати повний цикл біологічних лабораторних досліджень. Для реалізації ОП осучаснено обладнання (електроенцефалографічний комплекс, електронейроміограф, інтерактивна система анатомічної візуалізації, мікроскопи з розширеними можливостями). Для досягнення ПРН у достатній кількості використовуються наочності (муляжі, манекени, вологі препарати, набори мікропрепаратів, гербарії, друковані матеріали). Відбувається систематичне наповнення колекцій зоологічного та ботанічного музею під час проходження практик здобувачами, використовується база практик табору «Гарт». Є доступ до онлайн-обслуговування у бібліотеці Університету <https://library.vnu.edu.ua/>, під час спілкування з працівником бібліотеки ЕГ з'ясувала, що бібліотечний фонд постійно поповнюється для даної ОП. Є інституційний репозитарій з доступом до навчально-методичного забезпечення <https://evnuir.vnu.edu.ua/>, зі сторінкою факультету біології та лісового господарства <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/24> Приміщення Університету мають вільний доступ до Wi-Fi.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час онлайн-огляду МТЗ ЕГ пересвідчилась, що наявна зручна інфраструктура у повному обсязі задовольняє освітні потреби здобувачів (навчальні корпуси, бібліотека, відремонтовані гуртожитки, спорткомплекс). Інформація щодо функціонування наукових гуртків та проблемних груп є на веб-сторінках відповідних кафедр (https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/%D0%97%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97%D0%9D%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%96_%D0%B3%D1%83%D1%80%D1%82%D0%BA%D0%B8_%D1%96_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B5%D0%BC%D0%BD%D1%96_%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B8_%D1%96_%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%96_%D0%B3%D1%83%D1%80%D1%82%D0%BA%D0%B8) Під час онлайн-зустрічі було продемонстровано, що через особисті кабінети на платформі дистанційного навчання Moodle <https://moodle.vnu.edu.ua/> учасники освітнього процесу мають постійний безоплатний доступ до інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду матеріально-технічної бази та зустрічей ЕГ пересвідчилась, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів та НПП (навчальні аудиторії, лабораторії, гуртожитки, спортивний комплекс). Документи, що регламентують безпечність освітнього середовища розміщені у вільному доступі на сайті. У лабораторіях розміщені інструктивні матеріали та проводяться інструктажі з техніки безпеки з роботи в лабораторіях та проходження практик для здобувачів. У разі потреби, здобувачі можуть безоплатно звернутись за консультацією до практичного психолога, порядок надання послуг визначено у Положенні про Психологічний консультативний центр Університету <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022->

12/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F%20%Do%BF%D1%80%Do%BE%20%Do%BF%D1%81%Do%B8%D1%85%20%Do%BA%Do%BE%Do%BD%D1%81%D1%83%Do%BB%D1%8C%D1%82%Do%Vo%D1%82%Do%B8%Do%B2%Do%BD%Do%B8%Do%B9%20%D1%86%Do%B5%Do%BD%D1%82%D1%80.pdf та Положенні про психологічну роботу в Університеті <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-07/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F%20%Do%BF%D1%80%Do%BE%20%Do%BF%D1%81%Do%B8%D1%85%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B3%D1%96%D1%87%Do%BD%D1%83%20%D1%81%Do%BB%D1%83%Do%B6%Do%B1%D1%83.pdf>

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Інформування здобувачів та спілкування з викладачами відбувається особисто або через месенджери Telegram, Viber, корпоративні електронні пошти з дотриманням етичних принципів. На сайті для студентів є інформаційна сторінка «Куди звернутися студенту, якщо?» <https://vnu.edu.ua/uk/kudy-zvernutysya-studentu-yakshcho>, сторінка Юридичної клініки <https://www.law.vnu.edu.ua/blog/categories/%D1%8E%D1%80%Do%B8%Do%B4%Do%B8%D1%87%Do%BD%Do%Bo-%Do%BA%Do%BB%D1%96%Do%BD%D1%96%Do%BA%Do%Bo-ad-astra>

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ переконалась, що створені достатні умови для доступу до навчальних приміщень <https://vnu.edu.ua/uk/dostupnist-dlya-osib-z-invalidnistyu> Представник студентського самоврядування підтвердив, що на інших факультетах наразі навчаються здобувачі з особливими освітніми потребами, яким у разі потреби забезпечена необхідна підтримка. На ОП наразі не навчаються здобувачі з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Урегульовано порядок проведення службового розслідування стосовно осіб, які є працівниками Університету щодо порушення антикорупційного законодавства <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2023-02/%Do%9F%Do%9E%Do%Ao%Do%AF%Do%94%Do%9E%Do%9A%20%Do%BF%D1%80%Do%BE%Do%B2%Do%B5%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F%20%D1%81%Do%BB%D1%83%Do%B6%Do%B1%Do%BE%Do%B2%Do%BE%Do%B3%Do%BE%20%D1%80%Do%BE%Do%B7%D1%81%Do%BB%D1%96%Do%B4%D1%83%Do%B2%Do%Bo%Do%BD%Do%BD%D1%8F.pdf> Під час онлайн-зустрічей здобувачі та представники студентського самоврядування підтвердили, що за період реалізації ОП конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) не виникало. Здобувачам та НПП відома і зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, є можливість очно (фізично) та дистанційно через скриньки довіри залишити скарги та зауваження на умовах анонімності.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Для реалізації програмних результатів навчання за ОП є розвинена зручна інфраструктура, усталена сучасна оснащена матеріально-технічна база та цифровізоване навчально-методичне забезпечення з безоплатним доступом для учасників освітнього процесу. Позитивними практиками є використання столу віртуальної системи анатомічної візуалізації для реалізації ОК 15 ОП, наявність Інституційного репозитарію, агробіостанції, ботанічного саду, бази практик та відпочинку «Гарт», долучення ЗО до наповнення колекцій зоологічного музею та гербарного фонду, наявність Інклюзивного хабу, інституціалізовано вирішення конфліктних ситуацій, створено умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами, здобувачі безперешкодно комунікують з НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зазначені сильні сторони та позитивні практики є підставою для підтвердження повної відповідності ОП рівню А за усіма підкритеріями критерію 7: безпечне освітнє середовище та матеріально-технічні ресурси, взірцевими практиками є використання столу віртуальної системи анатомічної візуалізації та підтримка функціонування агробіостанції, є можливість повністю опрацювати навчальний матеріал у онлайн-режимі, здобувачі та НПП мають безплатний доступ до наявної інфраструктури та інформаційних ресурсів, функціонує чітка та зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ВНУ ім. Лесі Українки процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП регулюються: «Положення про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (file:///C:/Users/Dell/Downloads/2022Polozhennya_pro_org_anizatsiyu_navch._pr_otseu_u_VNU_%D1%80%Do%B5%Do%B4.pdf), «Положенням про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки» (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_perehliad_zakryttia_OP.pdf); «Порядком формування освітніх програм та навчальних планів ... у ВНУ імені Лесі Українки» (file:///C:/Users/Dell/Downloads/%Do%A0%Do%B5%Do%BA%Do%BE%Do%BC%Do%B5%Do%BD%Do%B4_%Do%B4%Do%BE_%Do%BD%Do%Bo%Do%B2%D1%87._%Do%BF%Do%BB_2022-%Do%91%Do%9C%Do%90-1-1.pdf). Під час зустрічі з адміністрацією проректор з науково-педагогічної роботи та рекрутації Громик Ю. підтвердив, що процедуру експертизи ОПП проводить відділ забезпечення якості вищої освіти, процедуру експертизи навчальних планів – здійснює навчальний відділ. ОПП «Біологія» була введена в дію 30 березня 2017 р. Перегляд даної ОПП відбувався у 2020 р. у зв'язку із затвердженням у 2019 р. Стандарту вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня спеціальності 091 «Біологія». Оновлена ОП «Біологія» була перезатверджена (зі змінами та доповненнями) вченою радою СНУ ім. Лесі Українки (ВНУ) (протокол № 1 від 31 січня 2020 р.). Саме ця редакція ОПП міститься на сайті факультету біології та лісового господарства. Нова редакція ОПП була введена в дію 01.09.2020 р. (Наказ СНУ ім. Лесі Українки № 142-з від 28.05.2020 р.) (<http://surl.li/fnhdm>). Інформація знаходиться на сторінці ЗВО у вкладці «Освітні програми». У 2022 р. ОПП була перезатверджена Вченою радою ВНУ ім. Лесі Українки (зі змінами і доповненнями) (протокол № 8 від 28.06.2022 р.). При перегляді ОПП у 2020 р. було оптимізовано назви окремих ОК. «Основи наукових досліджень» переформатовано в ОК «Вступ до фаху з основами охорони праці»; ОК «Мікробіологія» й «Вірусологія» об'єднані в ОК «Мікробіологія з основами вірусології», вилучено такі ОК: «Педагогіка і Методика навчання біології в закладах освіти», «Педагогічна практика», «Латинська мова». Зменшено обсяг кредитів ОК: «Фізичне виховання»; впроваджено такі ОК: «Основи права» та «Психологія міжособистісної взаємодії». Відповідно до побажань стейкхолдерів, збільшено обсяг кредитів на практичну підготовку, та на ВОК. Виділено окремих кредит на атестаційний екзамен. У 2022 р. оновлено каталог вибіркових ОК. Дані зміни внесено на підставі обговорення, в якому брали участь здобувачі ВО, роботодавці, викладачі кафедр. У ході інтерв'ювання з'ясувалося, що обговорення ОПП відбувається щороку з урахуванням результатів моніторингу та за участі зацікавлених сторін різних груп стейкхолдерів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Результати бесіди з фокус-групами свідчать про те, що здобувачі вищої освіти брали участь в обговоренні ОП «Біологія». Микиташ С. (здобувачка четвертого курсу, яка входить до складу робочої групи ОПП), підтвердила, що на засіданні студентської ради факультету у травні 2022 р. висунула пропозицію щодо проведення занять професіоналами-практиками, яку було враховано (ОК «Вірусологія» з минулого семестру читає завідувачка бактеріологічного відділу клініко-бактеріологічної лабораторії КП «Волинський обласний фтизіопульмонологічний медичний центр» Контратюк Н.). Студенти також мають змогу пройти он-лайн анкетування щодо ОК, які є анонімними. Також у ЗВО здійснюється анкетування «Оцінка якості освітнього процесу за освітньо-професійною програмою», «Якість практичної підготовки очима студентів», «Викладач очима студентів» (<https://vnu.edu.ua/uk/faculties-andinstitutions/fakultet-biolohiyi-ta-lisovoho-hospodarstva>), які дають можливість робити оцінку якості викладання на ОПП. Крім того, його результати включаються в рейтинг НПП. Опитування

можна пройти на сторінці факультету біології та лісового господарства у вкладенні «Опитування». Представники здобувачів вищої освіти є членами вченої ради факультету. Участь представників органів студентського самоврядування у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП реалізується згідно п. 8.3 Статуту ВНУ імені Лесі Українки (<https://vnu.edu.ua/uk/statut-snu-imeni-lesi-ukrayinki>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Представники роботодавців включені в робочу групу щодо формування та перегляду ОПП. Гарант ОПП «Біологія» та група забезпечення даної освітньої програми співпрацюють із роботодавцями щодо обговорення та покращення змісту ОПП, переліку ОК, ключових компетентностей. Роботодавці мають змогу переглядати ОПП «Біологія», а також навчальний план, які знаходяться у вільному доступі на веб-сайті факультету біології та лісового господарства (<http://surl.li/fnhfr>), а також університету у вкладенні «Каталог освітніх програм та вибіркового компонентів» (<http://surl.li/flmrv>), де передбачена можливість висловлювати пропозиції та зауваження щодо даної ОП та її оновлення. Опитування роботодавців у межах ОПП здійснюється з використанням анкети «Анкета для опитування роботодавців» (<http://surl.li/fnhgn>) на сайті факультету біології та лісового господарства у вкладенні «Опитування». Під час інтерв'ювання представники роботодавців підтвердили свою участь у розробці й обговореннях ОПП «Біологія» і висловили високу задоволеність сформованими у випускників цієї ОПП професійних компетентностей. До робочої групи оновленої ОПП увійшла Захарчук Г. – завідувачка сектору гідробіології комплексної лабораторії спостережень за забрудненням природного середовища Волинського обласного центру з гідрометеорології.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ВНУ ім. Лесі Українки діє Асоціація випускників, яка займається формуванням інформаційної бази щодо кар'єрного шляху випускників шляхом анкетування. Анкета пропонується на головній сторінці ЗВО на сторінці «Головне – вступне слово ректора» (https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=UyHPee_cNk6rjIIICyNmqikPNqtay6BBjnd9MGECG2NUODdWWVWk4RjQwUFpZVlFZRUwxMzRINDgoVC4u), та допомагає молодим випускникам у працевлаштуванні, підвищенні їх кваліфікаційного й освітнього рівнів за допомогою соцмереж, зокрема Facebook (<https://www.facebook.com/300286350098149>). У межах факультету біології та лісового господарства у вкладенні «Зв'язок із випускниками» є рубрика «Наші випускники» (<http://surl.li/flogg>). Під час зустрічі з випускниками вони підтвердили, що підтримують зворотній зв'язок з факультетом біології та лісового господарства, мають змогу отримувати консультації, в тому числі дистанційно, від НПП із професійних питань як теоретичного, так і практичного характеру.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти за час реалізації ОПП «Біологія» було виявлено певні недоліки, які були враховані. Зокрема, низька готовність щодо впровадження технологій дистанційного навчання була усунена шляхом створення електронних курсів із ОК ОПП із використанням платформи дистанційного навчання- Moodle (<https://moodle.vnu.edu.ua/>) або Office 365 Teams, яка є однією з рекомендованих платформ для проведення дистанційного навчання у ЗВО. Вирішується проблема матеріально-технічного забезпечення, що наглядно продемонстровано експертній групі під час огляду матеріально-технічної бази, яка використовується під час реалізації ОПП. Недоліки у побудові силабусів до ОК були враховані та виправлені (<https://vnu.edu.ua/uk/all-educations/biolohiya-plan-zatv-2020g-0>). В оновленій ОПП 2022 р. посилено акцент на практичну підготовку за рахунок урізноманітнення видів практик та збільшено кількість годин на практичну підготовку (із 12 до 24 кредитів). Проте, під час інтерв'ювання членами ЕГ окремі НПП за цією ОПП частково погодилися з необхідністю збільшення обсягу годин на формування ОК, що формують фахові компетентності за рахунок ОК циклу загальної підготовки (гуманітарного блоку), проте, не вносили таких пропозицій, бо вважають, що це рішення має приймати відділ забезпечення якості вищої освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Волинський національний університет ім. Лесі Українки подавав заяву та звіт самоаналізу для проходження первинної акредитації ОПП «Біологія» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у 2022 р., проте акредитаційна експертиза у запланований термін не відбулася у зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ. Була проведена процедура умовної акредитації згідно постанови Кабміну від 21.03.2022 р. № 338 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/338-2022-%D0%BF#Text>), тому зауваження й пропозиції щодо її

удосконалення відсутні. У відповідності до зауважень і рекомендацій ЕК, ГЕР щодо проведеної в 2021 р. акредитації ОПП «Середня освіта. Біологія, природознавство, здоров'я людини» першого (бакалаврського) рівня на факультеті біології та лісового господарства було збільшено обсяг практичної підготовки здобувачів відповідно до Стандарту; передбачено один кредит на атестацію здобувачів. Зауваження і рекомендації, висловлені ЕК і ГЕР під час акредитаційної експертизи ОПП «Лабораторна діагностика» за другим (магістерським) рівнем були враховані шляхом включення до робочої групи ОПП здобувачку вищої освіти Микитин С. і представника роботодавців – завідувачку сектору гідробіології комплексної лабораторії спостережень за забрудненням природного середовища Волинського обласного центру з гідрометеорології Захарчук Г. А. Зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій у ЗВО, враховано на даній ОПП шляхом посилення публікаційної активності здобувачів вищої освіти (надано на запит ЕГ № 2). На головній сторінці веб-сайту ВНУ ім. Лесі Українки створено вкладку «Каталог освітніх програм та вибіркового дисциплін» (<http://surl.li/oagf>), де розміщено профіль освітніх програм, силабуси нормативних і вибіркового ОК. Оптимізована процедура вибору дисциплін шляхом електронної подачі заяв здобувачами. У 2021 р. започаткована Школа гарантів, відомості щодо її роботи можна отримати на сторінці Навчально-методичного відділу забезпечення якості вищої освіти у вкладенні «Школа гарантів» (<https://vnu.edu.ua/uk/navchalno-metodichniy-viddil-zabezpechennya-yakosti-vischoi-osviti>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО сформована культура якості, яка спрямована на постійне вдосконалення якості освітнього процесу за ОПП «Біологія». Під час бесід із фокус-групами встановлено, що всі учасники освітнього процесу розуміють необхідність створення якісної академічної спільноти в ЗВО. Загалом академічна спільнота ЗВО залучена до процедур внутрішнього забезпечення якості ОПП у відповідності до основних офіційних документів Університету, сформованої корпоративної культури і культури якості освіти зокрема. На даній ОПП прийнята практика усного обговорення ОПП зі здобувачами щодо проблеми покращення якості освітньої програми, їх анкетування. У процесах і процедурах внутрішнього забезпечення якості вищої освіти беруть участь такі підрозділи ЗВО: випускова кафедра, вчена рада та науково-методична рада факультету біології та лісового господарства, навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти, навчальний відділ, студентське самоврядування. У свою чергу навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти координує роботу щодо моніторингу, перегляду й оновлення освітніх програм, а навчально-методичний відділ – за відповідність навчальних планів, аналізує навчально-методичне забезпечення. Наглядова рада, ректор, проректори, Вчена рада університету здійснюють відкриття та закриття ОП, формують стратегію, визначають систему і затверджують процедури внутрішнього забезпечення якості ВО, розробляють принципи оцінювання якості ОПП та роботи НПП, результатів навчання здобувачів. Науково-дослідна частина ЗВО модерує науково-дослідну діяльність здобувачів освіти й НПП. Впровадження сучасних інформаційних технологій в освітній процес координує відділ технічних засобів навчання «Центр інноваційних технологій та комп'ютерного тестування». Контроль за безпечністю освітнього середовища забезпечує відділ охорони праці. Вчені ради факультетів, деканат факультету, кафедри, гарант ОПП у межах своїх повноважень забезпечують аналіз ОПП у співпраці зі стейкхолдерами, а також виконавчу координацію освітнього процесу і наукової діяльності. Реалізація процедур внутрішнього забезпечення якості освіти у ВНУ ім. Лесі Українки регламентуються Статутом ЗВО (<https://vnu.edu.ua/uk/statut-snu-imeni-lesi-ukrayinki>), «Положенням про організацію освітнього процесу на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у ВНУ імені Лесі Українки», «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ВНУ імені Лесі Українки» (<https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ВНУ ім. Лесі Українки позитивною є практика обговорення та анкетування різних груп стейкхолдерів щодо якості та задоволеності освітнім процесом та викладанням ОК на відповідній ОПП, а також на сайті ЗВО у вкладенні «Каталог освітніх програм та вибіркового компонентів» є можливість висловлювати пропозиції та зауваження щодо даної ОПП та її оновлення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Під час інтерв'ювання членами ЕГ окремі НПП погодилися з необхідністю збільшення обсягу годин на формування ОК, що формують фахові компетентності за рахунок ОК циклу загальної підготовки (гуманітарного блоку), проте, не вносили таких пропозицій, бо вважають, що це рішення має приймати відділ забезпечення якості вищої освіти. ЕГ рекомендує впродовж 2023-2024 рр. посилити вимоги щодо формальних процедур, пов'язаних з реалізацією ОПП, зокрема конкретизувати процедури фіксування та врахування пропозицій здобувачів, роботодавців, академічного персоналу та інших груп стейкхолдерів освітньої програми «Біологія». За умови суттєвих змін в ОПП наступних років відобразити їх у вигляді нових редакцій ОПП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Виявлено повну відповідність за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.3, 8.4 і 8.6. А саме: розроблення та затвердження ОПП відбувається відповідно до чинного законодавства України; здобувачі вищої освіти та роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості; діє Асоціація випускників, зокрема наявна система опитування щодо змісту та реалізації ОПП; розвинена практика врахування зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій освітніх програм у ЗВО під час перегляду ОПП, зокрема цьому сприяє діюча Школа гарантів. Виявлено часткову відповідність за підкритеріями 8.5 і 8.7. Відсутня чітка практична система, яка б забезпечувала фіксування пропозицій роботодавців, здобувачів та інших груп стейкхолдерів, та їх врахування. Виявлені недоліки не значні та можуть бути виправлені упродовж короткого терміну. Враховуючи зазначене, ЕГ оцінює критерій 8 рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Чинні (розділ Загальна інформація – Нормативно-правова база <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>) та попередні редакції документів (розділ Загальна інформація – Положення (архів), які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу розміщені на сайті Університету.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

ЕГ визнає, що терміни розміщення проекту ОП на сайті на сторінці «Громадське обговорення ОП» <https://vnu.edu.ua/uk/hromadske-obhovorennya> не можливо визначити. Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти, роботодавців та науково-педагогічних працівників показав, що стейкхолдери шляхом заповнення анкети для пропозицій на сайті постійно можуть вносити пропозиції до змісту ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ встановила, що здобувачі, випускники та роботодавці користуються інформацією щодо ОП, яка розміщена на офіційному сайті Університету, сторінці факультету та у Католозі ОП та вибіркового освітніх компонентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

До сильних сторін ОП за цим Критерієм можна віднести залученість роботодавців та випускників до обговорення та вдосконалення ОП шляхом анкетування, що підтверджено на зустрічах з ними. Інформація щодо правил та процедур, що регулюють освітній процес у ЗВО своєчасно розміщується на сайті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сторінці сайту Університету «Громадське обговорення ОП» не зазначено період розміщення проєкту ОП та терміни для подання пропозицій та зауважень, відсутня інформація про результати розгляду таких подань. У разі наступного перегляду ОП рекомендовано на сторінці сайту «Громадське обговорення ОП» зазначити терміни щодо можливості для заповнення анкет зацікавленими сторонами та розміщувати інформацію про результати їх розгляду.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Інформація щодо освітнього процесу за ОП у достатньому обсязі опублікована та знаходиться у відкритому доступі для всіх учасників. Передбачено можливості для внесення пропозицій та зауважень від заінтересованих сторін до змісту ОП. Тому є підстави вважати, що усі підкритерії Критерію 9 відповідають рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Гончаренко Віталій Іванович

Члени експертної групи

Кушакова Ірина Валеріївна

Шелюк Юлія Святославівна

Косенко Катерина Валеріївна